

SAMPROTAVIMO TEMOS, LITERATŪRA ARGUMENTAVIMUI, CITATOS

Samprotavimas gyvenimo prasmės temomis	
1. Ar visi darbai yra vienodai garbingi?	K. Donelaitis. „Metai“. Sąsaja su socialiniu kultūriniu kontekstu: lietuvininkų padėtis XVIII a. Mažojoje Lietuvoje. Viežlybieji būrai dirba garbingai, nenaudėliai tingi. Vaižgantas „Pragiedruliai“. Napalys nenorėjo mokytis, grįžo į sodžiu, nes norėjo dirbti prie žemės. V.Mykolaitis- Putinas „Altorių šešėly“. Kunigo darbas garbingas, bet jis neteikia džiaugsmo, jei trūksta pašaukimo.
2. Ar mano gyvenime yra vietos žygdarbiui?	Romantinė literatūra. Romantinė asmenybė. V.Krėvė „Skirgaila“. Kelerio pasiaukojimas dėl meilės. „Dainavos šalies senų žmonių padavimai“ („Milžinkapis“, Pilėnų auka). J.Biliūnas „Laimės žiburys“
3. Mylimas žmogus – laimingas žmogus?	J.Biliūnas. „Liūdna pasaka“, A.Vaičiulaitis. „Valentina“ I.Šeinius“Kuprelis“ B.Vilimaitė „Mano draugo dukrytė“, „Draugystės anatomija“, „Šaltoji ugnis“
4. Ar iš tiesų svarbi tik ši akimirka?	J.Biliūnas. „Kliudžiau“ J.Savickis. „Vagis“, „Ad Astra“ J.Aputis. „Įveikti save“, „Šviečiančios vilko akys“ „Dobilė“. B.Vilimaitė „Mano draugo dukrytė“, „Draugystės anatomija“, „Šaltoji ugnis“
5. Charakteris lemia žmogaus likimą?	V.Šekspyras „Hamletas“. Hamleto abejonės lėmė ne tik jo paties žūtį, bet ir Ofelijos... V.Mykolaitis- Putinas „Altorių šešėly“ A.Škėma „Balta drobulė“
6. Samprotavimas apie žmonių santykius	
7. Žmoniją daug lengviau mylėti nei vieną konkretų žmogų	A.Vaičiulaitis. „Valentina“ B.Vilimaitė „Mano draugo dukrytė“, „Draugystės anatomija“, „Šaltoji ugnis“ V.Juknaitė „Stiklo šalis“
8. Ar iš tiesų neturime teisės naudotis laime, jei jos nekuriame?	Romantikų, neoromantikų kūryba, Maironio, S. Nėries poezija, J.Degutytės poezija A.Vaičiulaitis. „Valentina“ N.Dostojevskis“Nusikaltimas ir bausmė“ (Sonios pasaulėžiūra)
9. Tėvų ir vaikų konfliktas – amžinas kartų konfliktas?	J.Biliūnas. „Ubagas“ R.Granauskas. „Gyvenimas po klevu“, „Duonos valgytojai“ ir kt. novelės B.Vilimaitė „Šaltoji ugnis“
10. Samprotavimas pop-temomis	
11. Populiarumas. Tai smulkios šlovės monetos?	J.Ivanauskaitė. „Pragaro sodai“, „Placebas“ (bet kurie pasirinkti „bestseleriai“: D.Brown. Da Vinčio kodas; „Bridžitos Džouns dienoraštis“ ar kt.) S.Kingo kūryba
12. Mada – tai dirbtinai sukurta epidemija	J.Ivanauskaitė. „Placebas“, „Drugelių tvirtovė“
13. Kiek svarbus šiuolaikiniam jaunimui įvaizdis?	A.Liobytė. „Sunki mama“ B.Vilimaitė. „Dzūkė mergaitė“
14. Ar popkultūra yra menas?	S.Parulskio, D.Kajoko eseistika Gyvenimas nėra lengvas, tačiau jis mums duoda meną, tikėjimą ir meilę. [A.Kamiu]

	Labai lengva eiti į priekį: nereikia galvoti, nes eini su minia: su televizija, su technologija, kompiuteriais, Amerika... Eini į priekį, ne su galva, bet tik kad kiti jau eina į priekį. Aklai, kaip visos avys eina, taip ir aš einu... [J. Mekas "Laiškai iš niekur"] J.Ivanauskaitė. „Placebas“
15. Masinė kultūra – kaimynas, draugas, priešas?	J.Ivanauskaitė. „Placebas“ N.Dostojevskis „Nusikaltimas ir bausmė“ V.Mykolaitis- Putinas „Altorių šešėly“ Dauguma žmonių bankrutuoja, per daug investavę į gyvenimo prozą. Bankrutuoti dėl poezijos – garbinga. [O.Vaildas]
16. Koks menas yra vertingas menas?	N.Dostojevskis „Nusikaltimas ir bausmė“ V.Mykolaitis- Putinas „Altorių šešėly“ (aptarti, kodėl šie romanai, parašyti prieš 100, 80 m. tebėra skaitomi, yra aktualūs ir šiandien) Reiktų pasirinkti labiausiai suprantamus kūrinius , kalbėti, kad tikras menas yra tas, kuris suprantamas visiems (S.Nėries, J.Degutytės, J.Marcinkevičiaus poezija...)
17. Samprotavimas apie literatūrą	
18. Ar literatūra moko gyvenimo?	K. Donelaitis. „Metai“. Viežlybieji būrai dirba garbingai, nenaudėliai tingi. Moko laikytis krikščioniškosios moralės, tautinių papročių. V.Mykolaitis- Putinas „Altorių šešėly“. Moko apsispręsti, svarstyti apie pašaukimą... N.Dostojevskis“Nusikaltimas ir bausmė“ Sudeginti visas knygas, nes jos nieko nepadėjo pasauliui – maždaug taip kalbėjo B. Sruoga, grįžęs iš Štuthofio koncentracijos stovyklos, savojo Dievų miško. [V.Kukulas]
19. Kas yra talentas?	V.Mykolaitis- Putinas „Altorių šešėly“ A.Škėma „Balta drobulė“ B.Sruoga „Dievų miškas“
20. Ar galėčiau knygą pavadinti savo draugu ir patarėju?	V.Mykolaitis- Putinas „Altorių šešėly“. Moko apsispręsti, svarstyti apie pašaukimą... N.Dostojevskis“Nusikaltimas ir bausmė“
21. Gyvenimas trumpas – neverta jo švaistyti bevertėms knygoms	Bet kuri labiausiai patikusi programinė knyga: V.Mykolaitis- Putinas „Altorių šešėly“, A.Škėma „Balta drobulė“ N.Dostojevskis“Nusikaltimas ir bausmė“
22. Samprotavimas apie kalbą	
23. Kalba – žmogaus sielos atspindys	K.Donelaitis“Metai“ Vaižgantas „Pragiedruliai“ J. Marcinkevičius. „Mažvydas“
24. Ar iš tiesų žodis – svarbiausias dalykas žmogaus gyvenime?	K.Donelaitis“Metai“ B.Sruoga „Dievų miškas“ J. Marcinkevičius. „Mažvydas“ Liet. patarlė: „Žodis žvirbliu išskrenda, jaučiu sugrįžta“
25. Mokėsi gerai savo kalbą – mokėsi ir svetimą	M.Daukša. „Postilė. Prakalba į malonųjį skaitytoją“
26. Kas savo kalbos nebrangina, tas ir kitos neišmoks.	M.Daukša. „Postilė. Prakalba į malonųjį skaitytoją“: „Kurgi, sakau, pasaulyje yra tauta, tokia prasta ir niekinga, kad neturėtų šių trijų savų ir tarsi įgimtų dalykų: tėvų žemės, papročių ir kalbos?“ J. Degutytės, Just. Marcinkevičiaus eilėraščiai Vaižgantas „Pragiedruliai“
27. Kodėl svarbu išsaugoti gimtąją kalbą pasaulio kalbų kontekste?	M.Daukša. „Postilė. Prakalba į malonųjį skaitytoją“
28. Samprotavimas apie tėvynę	
29. Ar aš galiu didžiuotis savo protėviais?	Maironis „Jaunoji Lietuva“, „Milžinų kapai“, „Oi neverk, matušėle“ ir kt. eil.

	V.Krėvė. „Dainavos šalies senų žmonių padavimai“: „Milžinkapis“ ir kt. J. Marcinkevičius. „Mažvydas“
30. Kodėl gimtasis kraštas ne visada mylimas?	K.Donelaitis“Metai“ J. Marcinkevičius. „Mažvydas“ J.Ivanauskaitė. „Miegančių drugelių tvirtovė“
31. Turėtume atsikratyti „Pilėnų geno“.	V.Krėvė. „Dainavos šalies senų žmonių padavimai“ V.Mykolaitis- Putinas „Altorių šešėly“ (L.Vasaris kentėjo, kol nesiryžo pasipriešinti tėvų valiai, ką nors keisti savo gyvenime...) B.Sruoga „Dievų miškas“
32. Ar lietuvių tautai skirta išnykti?	M.Daukša. „Postilė. Prakalba į malonųjį skaitytoją“: „Kurgi, sakau, pasaulyje yra tauta, tokia prasta ir niekinga, kad neturėtų šių trijų savų ir tarsi įgimtų dalykų: tėvų žemės, papročių ir kalbos?“ Vaižgantas „Pragiedruliai“ R.Granauskas „Trys gaidžio plunksnos“, „Gyvenimas po klevu“, „Duonos valgytojai“ V.Juknaitė „Šermenys“
Samprotavimas jaunimui aktualiomis temomis	
33. Kas svarbiau mokantis – darbštumas ar gabumai?	J.Getė. „Faustas“ J.Aputis. „Įveikti save“
34. Ar iš tiesų visi žmonės lygūs?	J. Marcinkevičius. „Mažvydas“ J.Getė. „Faustas“ B.Sruoga „Dievų miškas“
35. Ar verta ieškoti gyvenimo prasmės?	V.Mykolaitis- Putinas „Altorių šešėly“ J.Aputis. „Įveikti save“ B.Vilimaitė. „Dzūkė mergaitė“, „Sparnai“
36. Ar iš tiesų nelaimė padeda žmogui pažinti save?	A.Škėma „Balta drobulė“ N.Dostojevskis“Nusikaltimas ir bausmė“ B.Sruoga „Dievų miškas“
Samprotavimas apie moralines vertybes. Šiuolaikinės visuomenės vertybės	
37. Gyventi dėl kitų ar gyventi sau?	A.Vaičiulaitis. „Valentina“ J. Marcinkevičius. „Mažvydas“ J.Aputis. „Įveikti save“ Bendravimas – tai ne tik vienintelis žmogaus gyvenimo tikslas, bet ir paties gyvenimo esmė. [Dž. A. Pirsas]
38. Girtas žmogus – ne žmogus.	J.Getė. „Faustas“(Fausto ir Margaritos istorija) R.Granauskas. „Gyvenimas po klevu“, „Duonos valgytojai“ S.Šaltenis.“Amžinai žaliuojantis klevas“
39. Ar sėkmė sugadina žmones?	J.Aputis. „Įveikti save“ B.Vilimaitė. „Dzūkė mergaitė“ Prastai išauklėto žmogaus drąsa virsta šiurkštumu, mokytumais - pedantiškumu, sąmojingumas - juokdaryste, paprastumas - nekultūringumu, geranoriškumas meiliekavimu. [Dž. Lokas]
40. Kokiomis dvasinėmis ligomis serga visuomenė?	N.Dostojevskis“Nusikaltimas ir bausmė“ R.Granauskas. „Gyvenimas po klevu“, „Duonos valgytojai“ J.Aputis. „Šūvis po Marazyno ažuolu“ V.Juknaitė.“Stiklo šalis“ B.Vilimaitė. „Šaltoji ugnis“, „Namai“, „Peilis ir pirštinės“, „Draugystės anatomija“ Ne nelygybė gniuždo, o priklausomybė. [Volteras] Nūnai žmonės žino visų daiktų kainas, bet nežino nė vieno daikto vertės. [O.Vaildas] Melas – plonasienis daiktas; gerai įsižiūrėjus, jis persišviečia. [Seneka]
41. Smurtas prieš vaikus. Ar įmanoma tai sustabdyti?	J.Savickis. „Kova“ S.Šaltenis.“Amžinai žaliuojantis klevas“

	B.Vilimaitė. „Šaltoji ugnis“
42. Mūsų teisės ir pareigos visuomenei	J.Savickis. „Vagis“ J. Marcinkevičius. „Mažvydas“ J.Aputis. „Įveikti save“, B.Vilimaitė. „Dzūkė mergaitė“
43. Šiuolaikinėje visuomenėje kiekvienas turi kovoti už save	N.Dostojevskis“Nusikaltimas ir bausmė“ B.Sruoga „Dievų miškas“ B.Vilimaitė. „Draugystės anatomija“ V.Juknaitė. „Stiklo šalis“ J.Aputis. „Dobilė“, „Šviečiančios vilko akys“, Kiekvienas gyvenimas – tai pastangos ir kova už teisę būti pačiu savimi. [Ch.Ortega I Gasetas] Bendravimas – tai ne tik vienintelis žmogaus gyvenimo tikslas, bet ir paties gyvenimo esmė. [Dž. A. Pirsas]
44. Ar žmonių dvasingumą ištiko krizė?	R.Granauskas. „Gyvenimas po klevu“, „Duonos valgytojai“ S.Šaltenis. „Amžinai žaliuojantis klevas“
45. Ar sąžinę galima nupirkti?	N.Dostojevskis“Nusikaltimas ir bausmė“ J.Biliūnas. „Vagis“ J. Marcinkevičius. „Mažvydas“ S.Šaltenis. „Amžinai žaliuojantis klevas“
Tolerancija	
46. Kodėl pasauliui reikia išmokti pakantumo?	A.Kamiu. „Maras“, „Svetimas“ B.Sruoga. „Dievų miškas“ D.Grinkevičiūtė „Lietuviai prie Laptevų jūros“ ir kt. tremtinių atsiminimai Aš gerbiu kiekvieną įsitikinimą, ir visų pirma tuos, kurie nesiderina su mano. [S. Dali] Svarbiausioji sėkmės formulė – žinios, kaip elgtis su žmonėmis. [T. Ruzveltas]
47. Ar mokame būti tolerantiški kitokiems nei mes?	J.Biliūnas. „Nemunu“ J.Savickis. „Vagis“; I. Šeinius. „Kuprelis“ S.Kingas. „Kerė“ Bendravimas – tai ne tik vienintelis žmogaus gyvenimo tikslas, bet ir paties gyvenimo esmė. [Dž. A. Pirsas]
48. Žemėje turi užtekti vietos visiems (Žemė – žmonių planeta)	B.Sruoga. „Dievų miškas“ J.Marcinkevičiaus, J.Degutytės ir kt. poezija
Samprotavimas apie gamtą	
49. Gamta mūsų namai, todėl turime ją saugoti	A.Baranauskas“Anykščių šilelis“,
50. Žmogaus santykis su gamta dramatiškai pakito	K.Donelaitis „Metai“ R.Granauskas. „Gyvenimas po klevu“
51. Tik gamtoje žmogus gali būti pats savimi	V.Mykolaitis- Putinas „Altorių šešėly“
52. Ar žmogus tikrai visatos valdovas?	V.Mykolaičio –Putino poezija A.Vaičiulaičio novelės